

מכתב לתלמיד/ה (המכתב כתוב בלשון נקבה אך מיועד לשני המינים)

הי דפני

אל תשתפי פעולה.

כל עוד בית הספר לא "רואה אותך", את האישיות שלך, את הצרכים שלך, את היכולות שלך, את הרצונות שלך, בכל שעה ושעה, בכל רגע נתון- אל תשתפי עם זה פעולה.

איך תשימי לב שלא באמת רואים אותך?

כשאת נכנסת לשיעור והמורה נאלצת ללמד אותך על המאה ה-20 (או כל נושא אחר בגלל מבחני בגרויות ותוכניות לימודים המוכתבות על ידי משרד החינוך) וכל הכיתה צריכה ללמוד את אותו חומר ואחר כך להיבחן על ידע, אז לא באמת רואים אותך.

כשאת נכנסת לשיעור וחייבת לשבת 45 דקות במקום מסוים, כשאוסרים עליך לדבר או להסתובב בכיתה לרגע (כי זה גורם למורה להתעכב בהעברת תכני הלימוד שהיא חייבת ללמד) וההרגשה הכללית היא ששוללים ממך זכויות בסיסיות של תנועה, אכילה ודיבור, אז לא באמת רואים אותך.

כשמהלך היום הוא אוסף של מקצועות- מתמטיקה, אנגלית, היסטוריה, מדעים, אומנות, חינוך גופני, לשון, שעת חינוך וכדומה, במערכת שעות שנבנתה בעיקר מתוך מחויבות להנחיות משרד החינוך, לא באמת רואים אותך.

כשמורה נאלצת לבחור לא לראות אותך, כלומר לחייב אותך להיכנס לשיעורים שהם משעממים בעיניך, רק משום שאלו ההנחיות שהיא קיבלה והחומר שהיא צריכה ללמד, אז לא באמת רואים אותך.

כשמורה נאלצת לכפות עליך ולעיתים אף באגרסיביות- כלומר, לא שואלת אותך מה את צריכה, מה חשוב לך, במה את רוצה לבחור ללמוד, איך את רוצה לקבל הערכה, אלא נאלצת להשתמש במניפולציות כדי שתלמדי מתוך פחד לגבי מה יהיה אם לא תשתפי פעולה - אז היא לא באמת רואה אותך.

כשאת מרגישה שמורה נכנסת לשיעור ולא מלמדת לפי איך שהיא באמת מאמינה ואת מרגישה שהיא לא באמת מחויבת אליך, אלא למערכת כלפי מעלה, וכתוצאה מכך השיעור מתקיים ללא מוטיבציה להלהיב ולסקרן אותך, היא לא באמת רואה אותך.

כשמורה אומרת לך ש"מה לעשות, זה מה שמשרד החינוך קובע, ככה עובדת המערכת עד שישנו את שיטת הבגרויות, אני עושה כמיטב יכולתי בתנאים האלו", אז היא לא באמת רואה אותך.

אם כל זה, או אפילו סעיף אחד מהרשימה הזו מתקיים בכיתה שבה את לומדת, אל תשתפי פעולה. עמדי מולם בצורה מכבדת ותדרשי שיראו אותך. נכון, את חייבת לפי חוק להגיע לבית הספר. אבל בית ספר באמת יכול להיות בית, מקום שנעים וכיף להיות בו גם ברמה החברתית וגם ברמה האישית, מקום שאת מרגישה שהוא מעורר אותך, מלהיב, מעצים, מאתגר, מסקרן אותך.

זה בסדר, בית ספר יכול להיות גם מקום לפעמים מתסכל, זה מה שנקרא התמודדות, וההתמודדות מחשלת והופכת אותנו להיות טובים יותר, אבל מגיע לך לחיות וללמוד במסגרת מכבדת, שבה רואים אותך. זו עדיין תהיה התמודדות, אבל זו תהיה התמודדות הוגנת.

תביני, כל עוד את משתפת פעולה, את בעצם מסכימה שיתנהגו אליך באלימות ובחוסר כבוד. את מסכימה שינפנפו אותך. אל תסכימי לזה. הרי אם קופאית בסופר לא תתייחס אליך בכבוד או תתעלם ממך את לא תלכי יותר לסופר הזה או תדרשי שהיא תתנהג אליך בכבוד, כמו אל מבוגר. אם תעמדי בתור לפיצה, והמוכר יתייחס למבוגר שעמד מאחוריך רק בגלל שהוא מבוגר, את תעמדי על זה שהיית פה קודם, ותרגישי חוסר כבוד אם הוא לא יתייחס לאמירה הזו. בכל מקום שבו תרגישי שלא רואים אותך, הדבר הטבעי שתעשי הוא לא לשתף פעולה עם חוסר כבוד, אז למה לשתף פעולה עם מורים ומערכת שמתייחסת אליך בצורה כזו?

אם לא תשתפי פעולה, הם סוף סוף יבינו שהם מאבדים אותך, ושהם לא רלוונטיים. הם יתחילו לשאול את עצמם "מה צריך לעשות כדי להשתנות?" ואם הם ממש הוגנים הם ישאלו אותך "מה עושים, מה את מציעה?"

תציעי להם שיאפשרו לך בחירה אמיתית ואוטנטית, תציעי להם שהלמידה תהיה רק בנושאים רלוונטיים אליך, בשיטות לימוד שמעוררות בך גאווה עצמית על כך שהצלחת, וגאווה להיות שייכת לבית ספר כזה מיוחד שרואה אותך. תציעי להם שהלמידה תותאם למסוגלות שלך- ליכולות ולחוזקות שלך.

אם תרגישי שהם באמת מנסים, תשתפי פעולה. אם, במקרה כזה, תרגישי שהם עדיין מפספסים אותך ולא רואים אותך פה ושם תביני אותם. עבורם זה שינוי גדול. תסלחי להם, תעירי להם בכבוד, אבל תשתפי פעולה, כי הכוונה אמיתית וכנה.

יש בך את הכוח להוביל לשינוי רק אם תעמדי על כך שיראו אותך. האחריות היא שלך, החיים האלו הם שלך, לא של אף אחד אחר. החיים מתחילים עכשיו ולא כשתגיעי לגיל 25. אם תתחילי עכשיו- אז תרגישי שאת מצליחה לממש את יכולותיך: Start here- Start up!

שלך

גיא